

EL CAMPUS

de l'Autònoma

NÚM 13

GENER 2002

L'estat
de la recerca

Més mobilitzacions contra la LOU 10 ■ Un estudi explica com l'escalfament global altera el planeta 13 ■ Miren Etxezarreta dialoga sobre el neoliberalisme 15 ■ Els bombers, uns veïns al nostre servei 20 ■ Campus virtual, la docència més a prop 22 ■

EL CAMPUS de l'Autònoma

NÚM 13 GENER 2002

3 Fem una repassada a l'estat de la investigació en les nostres universitats

8 Carme Picallo i Àngels Pascual reflexionen sobre l'estat de la recerca

12 Un nou títol: el Graduat Superior en Estudis Internacionals i Interculturals

15 Miren Etxezarreta parla sobre l'euro i els atacs a l'estat del benestar

20 Els Parc de Bombers, uns veïns al servei de les emergències

24 Els residents a la Vila gaudeixen d'una àmplia oferta lúdica i cultural

28 El Cor la UAB, del Gaudeamus a Schubert, passant per Simon & Garfunkel

La recerca indispensable

Un dels objectius de la universitat és la recerca, indispensable per el desenvolupament de la societat a la qual serveix. Un altre objectiu, també important, és la formació humana i científica dels homes i dones que volen ampliar els seus coneixements. En aquest número de la revista *El Campus*, el primer d'un any 2002 que es presenta ple d'esperances i incerteses, dedicarem el reportatge de portada i les dues opinions a presentar l'estat de la qüestió sobre la recerca. En el proper número, parlarem dels investigadors, dels obstacles que han de superar al llarg de la carrera i les satisfaccions que senten quan es compleixin les seves expectatives. En dedicar el tema central de la publicació a la recerca, *El Campus* pretén contribuir a un debat que la Universitat no rebutja. Al contrari, la Universitat, crítica per naturalesa, reflexiona de forma constant sobre la investigació que es fa al nostre país. Com part implicada té la obligació de donar respostes als nombrosos interrogants que la societat li planteja. Però la Universitat també té el deure de demanar a la societat, mitjançant els poders públics, que li donin els recursos humans i econòmics per a fer una recerca de qualitat i d'interès humà.

La Universitat té el deure de demanar els recursos per fer una recerca de qualitat i interès humà

■ **DIRECTOR** Antoni Castel. **SUBDIRECTORA** Pepa Badell. **REDACTOR EN CAP** Iñaki Garcia. **CONSELL DE REDACCIÓ** Manuel López, Antoni Merino, Jaume Soriano, Darío Giménez, Paco Elvira. **REDACCIÓ** José Juan Rodríguez (Reportatges), Paula Kuffer (Notícies), Maite Uró (Entrevistes), Gemma Palau (Cultura), Fernando Elboj (Documentació), Josep Maria Figueres (Llibres). **FOTOGRAFIA** Gladys Cuéllar, Judit Quintana. **DISSENY I MAQUETACIÓ** Pepa Badell. **EDICIÓ** Iñaki Garcia. **PUBLICITAT:** _revcampus@kane.uab.es

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Edifici I, Aula I2-117, 08193 Bellaterra (Barcelona). **TELÈFON** 935813288. **FAX** 935812005. **A/e** _revcampus@kane.uab.es **INTERNET** <http://www.uab.es/actualitat> **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB. **PREIMPRESSIÓ I FOTOLITS** RGB, S.L. **IMPRESSIÓ** Gràfiques Terrassa, S.A.

La **investigació**: estat de la qüestió i perspectives

MIRIAM RODRÍGUEZ

La pretensió de fer que la Universitat es dedique a formar tècnics en un saber específic fa que moltes vegades s'opte per deixar la recerca en segon lloc, per darrere de la docència. Però la Universitat té una tasca encomanada per l'Estat i per la societat que l'acull: investigar per augmentar el nivell de coneixements i, d'aquesta manera, poder afavorir la millora de la vida social.

La Universitat és una institució antiga. Més de nou-cents anys des que a Bolonya es va crear l'*Alma mater studiorum*, però la tradició en la qual s'emmarca el nostre model d'Universitat moderna, que conjuga la docència amb la investigació com a via per aconseguir l'excel·lència en la creació i en la transmissió de coneixements té una data de creació més propera: corrien els primers anys del segle XIX quan Wilhelm von Humboldt, juntament amb Fichte i Schleiermaier, va fundar la Universitat de Berlín (actualment, Humboldt Universität), fet que marca la fi de la Universitat medieval i inicia el nou camí de la Universitat. La reforma del sistema universitari prusià tenia com a base la necessitat de modificar la tradicionalista corporació medieval

per tal de fer front a les noves tendències del pensament filosòfic occidental d'arrel postkantiana. Segons explica Eduardo Miranda, professor de la Universitat de la Frontera (Xile): "el propòsit fonamental de la Universitat de Berlín era desenvolupar el coneixement científic a través de la recerca metòdica i sistemàtica". "El gran llegat —continua Miranda— de l'*Alma mater Berolinensis* deixat als seus congèneres a nivell mundial és que no existeix 'Universitat' sense recerca científica. I així ho entengueren les Corporacions del món desenvolupat contemporani, que van construir el saber superior sobre la base deixada pel fundador de la cèlebre entitat berlinesa." Guy Neave, de l'Associació Internacional d'Universitats,

comenta a *El Correo de la Unesco* (setembre del 1998): “per a Humboldt era molt important que el personal acadèmic tinguera l'autonomia indispensable per complir amb la seua comesa, lliures de tota interferència governamental. Creia fermament que l'Estat havia de garantir la independència de l'ensenyament i de la investigació, les dues grans missions de la Universitat”.

La Universitat espanyola va superar el franquisme

Després de la dramàtica experiència que va representar el règim franquista per a l'exercici de les llibertats (que no feia cap excepció amb el saber crític, heterodox o discrepant), la Universitat espanyola, com tota la resta d'institucions, va haver de reinventar-se a per situar-se al nivell dels països dels voltants. Ho féu en el marc establert per una Constitució que consagrava els drets i les llibertats d'estudi, de càtedra i d'investigació, així com l'autonomia universitària i, posteriorment, per una Llei de Reforma Universitària (LRU, aprovada el 1983) que donava als Departaments l'autonomia necessària per escollir el personal docent i investigador (PDI) i, també, per organitzar i gestionar de forma lliure les seues línies i àmbits de recerca.

Quasi vint anys després, amb la LRU ja derogada per l'aprovació de la nova Llei Orgànica d'Universitats (LOU), el panorama de la recerca a la Universitat espanyola és ben diferent. L'abril del 1998, la revista *Nature* (la revista científica més influent del món juntament amb *Science*) va fer una anàlisi detallada de l'estat de la recerca espanyola i constata que des del 1986 hi havia hagut un impressionant creixement quantitatiu en personal investigador, en publicacions i en assignacions econòmiques.

■ **El gran llegat de Humboldt és que no existeix Universitat sense recerca científica**

■ **Després del franquisme, la Universitat espanyola va haver de reinventar-se**

■ **Encara es pateixen els efectes colaterals de la reacció antagònica al sistema anterior que va suposar la LRU**

Tot i amb això la Universitat encara pateix els efectes colaterals de la situació d'extrema llibertat en la contractació del PDI que es va viure com a reacció antagònica a la rígida oposició centralitzada a Madrid que exigia el règim franquista. *Nature*, en el seu número de setembre del 1998, tornava a preocupar-se per la Universitat espanyola: denunciava que la falta d'ètica i l'excés d'amiguisme en alguns departaments de determinades Universitats estava minant l'excel·lent posi-

MÍRIAM RODRÍGUEZ

La voluntat i la bona disposició és el que, en moltes ocasions, actua com a revulsiu per continuar fent recerca.

ció que tenia Espanya per fer ús de la ciència moderna i, d'aquesta manera, poder millorar el teixit econòmic i social de l'Estat. Tot i amb això, *Nature* considerava que el principal problema no era aquest, sinó “els obstacles consegüents per al progrés que estan frustrant dolorosament els millors científics espanyols, els quals, a pesar d'això, continuen sent el motor del desenvolupament econòmic i científic”.

Durant el període de dotze anys (1986-1998) que *Nature* va

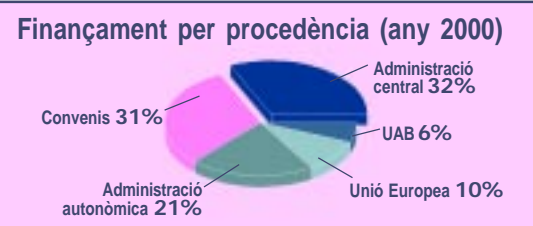

V Programa Marc Europeu de I+D (1999-2002)*

Línies d'investigació preferents (70% pressupost)

- 1• Alimentació, nutrició i salut
- 2• Control de malalties infeccioses
- 3• La *factoria cel·lular*
- 4• Medi ambient
- 5• Agricultura sostenible, pesca, boscos i desenvolupament integral de les àrees rurals
- 6• Envel·liment de la població i discapacitats
- 7• Sistemes i serveis de la societat de la informació
- 8• Nous mètodes de treball
- 9• Continguts i eines multimèdia
- 10• Tecnologies essencials i infraestructures
- 11• Productes, processos i organització innovadores
- 12• Mobilitat i intermodalitat sostenibles
- 13• Tecnologies marines i per al transport terrestre
- 14• Noves perspectives a l'aeronàutica
- 15• Gestió sostenible i qualitat de l'aigua
- 16• Canvi global, clima i biodiversitat
- 17• Ecosistemes marins sostenibles
- 18• La ciutat del demà i l'herència cultural
- 19• Sistemes més nets d'energia, inclosos els renovables
- 20• Energia econòmica i eficient
- 21• Fusió termonuclear controlada
- 22• Fisió nuclear
- 23• Millora de la base del coneixement socioeconòmic

*PRESSUPOST TOTAL = 14.950m€ (2,48 bilions ptes)

sava elevar la inversió en I+D fins al 2% del PIB, tot esperant que la inversió privada fóra igual o superior al 50% del total. En aquesta línia, el setembre de l'any 2000, el govern es comprometia a incrementar en un 11,3% la despesa en la partida d'I+D dels Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2001, increment que suposava una injecció de 572 miliards de pessetes. La despesa de l'Estat per al Ministeri de Sanitat i al Consell Superior d'Investigacions Científiques creixia un 7,6% i la de les categories genèriques d'"I+D en tecnologia" i d'"I+D en societat de la informació" creixien en un 12,6%.

La trampa militar

Ara, no tot eren flors i violes: la revista *Nature* informava el 12 d'octubre del 2000 que Ramon Marimon (secretari d'Estat de política científica i tecnològica) havia admès que el pressupost dedicat a "I+D en tecnologia" (el major de tota la partida general, dotat amb 300 miliards de pessetes, que representaven un 50% del total) estava destinat a projectes tecnològics d'ús militar. Des del 1997, assegura la revista *Nature*, 500 miliards de pessetes destinats a la construcció de fragates, de tancs i d'avions de guerra s'havien ubicat oficialment com a despesa en I+D sense explicitar el seu destí militar.

Amb aquesta situació de fons, la Universitat es veu obligada a gestionar els seus recursos fent equilibris per tal de no perdre el tren de la investigació. A força de combinar els ingressos aportats per les diferents Administracions (central, autonòmica i europea) i els recursos propis (com ara els obtinguts pels ingressos per matrícules), juntament amb la creació de convenis amb empreses i institucions dins els límits que permet el marc

analitzar, la despesa en Innovació + Desenvolupament (I+D) s'havia doblat (passant de la quarta part a la meitat de la mitjana europea), tot permetent que es doblara, al seu torn, la participació de la ciència espanyola en la producció científica mundial. Ara, aquestes dades s'han de mirar amb molta cura: els projectes d'I+D no sempre es fan a la Universitat, i, segons l'Institut Nacional d'Estadística, en el cas espanyol, un 49% de la inversió estava feta per empreses, mentre que les Uni-

Espanya encara es troba lluny d'igualar el pressupost dedicat a I+D als països europeus.

versitats aportaven un 33% de la participació espanyola en I+D l'any 1997. La inversió en recerca es mantenia estancada en el 0,89% del PIB. En aquest mateix any, als països de la UE, un 1,91% del PIB es destinava a projectes d'I+D, i als EUA, el 2,64%.

Intenció de millorar

El programa electoral presentat pel Partit Popular (PP) el 1996 assegurava en el seu capítol dedicat a Ciència i Tecnologia que el govern del PP es propo-

legal, la UAB aconsegueix dedicar a recerca una quantitat superior als 4.300 milions de pessetes (prop de 26 milions d'euros). El fet que la UAB siga una de les Universitats de l'Estat amb més participació en programes europeus de recerca (actualment dins el V Programa Marc d'I+D de la UE) pot constituir una mostra de la situació de la nostra Universitat dins el panorama estatal i europeu de la recerca, així com el fet que hi haja centres d'investigació propis de reconegut prestigi que han esdevingut centres de referència en els seus àmbits de recerca (com ara el Centre de Recerca en Sanitat Animal, l'Institut de Ciències Cardiovasculars de Catalunya, l'Institut del Medi Ambient o l'Institut de Neurociències). Per establir connexions entre la recerca universitària i el teixit socioeconòmic, la UAB disposa de l'Oficina d'Investigació i de Transferència de Tecnologia que actua, fonamentalment, promocionant l'oferta tecnològica i de coneixements de la Universitat i, també, gestionants els contractes que en resulten.

Ciències Socials i Humanitats, en segon lloc

El capítol més negre és el de la recerca en Ciències Socials i en Humanitats: la pràctica absència d'aquests camps d'estudi dins els programes de finançament de les administracions fa difícil la creació d'estructures estables que puguin dur a terme línies de recerca en aquests àmbits fonamentals del coneixement. La poca 'vistositat'/sonoritat mediàtica del coneixement produït pels estudiosos d'aquestes branques del saber, així com el complex científic provocat per l'empirisme malaltís de la ciència entesa d'una forma exclusivament positivista poden ser explicacions vàlides per entendre les raons d'aquesta

ARXIU CAMPUS

L'Autònoma té alguns centres de recerca que s'han convertit en centres de referència en el seu camp.

forma d'anorreament. També hi influeix la dificultat d'establir convenis de col·laboració amb empreses a l'entorn d'aquestes disciplines científiques: les empreses es regeixen per les lleis del mercat i, certament, els resultaria pràcticament impossible rendibilitzar les inversions en aquests camps. L'altruisme, mal que ens pese, no és rendible en termes econòmics, a pesar que la recerca en Ciències Socials i en Humanitats podria ajudar a millorar les condicions de vida de la societat i a

augmentar el nivell cultural de la població, objectius gens menyspreables d'un Estat avançat com és el nostre. Com a conseqüència d'aquesta precarietat, es fa difícil la creació de grups d'investigació, per la qual cosa predominen, en aquests camps, treballs fets a títol personal, en moltes ocasions tan brillants o més que els fets per grups de recerca constituïts per diversos investigadors, però, evidentment, d'abast més modest. També es constitueixen grups de recerca, però en molts

■ **La Universitat ha de gestionar els seus recursos fent equilibris per tal de no perdre el tren de la investigació**

■ **La LOU diu: "la més valuosa de les herències és una docència de qualitat, una investigació d'excel·lència"**

JAVIER CALVO

GLADYS CUÉLLAR

investigació d'excel·lència". La llei crea una Agència de Qualitat i d'Acreditació que haurà d'avaluar, entre d'altres aspectes de la Universitat, l'activitat investigadora. La llei no explica quin serà la composició d'aquesta Agència, ni tampoc el nombre de membres, la seua procedència, els criteris de selecció o la durada del seu càrrec.

El capítol dedicat al Personal Docent i Investigador continua primant l'activitat docent per sobre de la investigadora, ja que

no crea places d'investigadors funcionaris, a pesar que contempla que les Universitats podran contractar, de forma temporal, investigadors no docents per dur a terme projectes de recerca concrets.

La Universitat es troben ara amb el problema d'adaptar-se a tots els canvis que incorpora la LOU, un fet que s'afegeix a les dificultats de gestionar unes grans estructures com és la Universitat actual. La incertesa sobre

casos, no compten amb recursos consolidats.

Hi ha, en canvi, alguns sectors concrets que, pels compromisos polítics que marquen el moment actual, sí que tenen una possibilitat de consolidació: els estudis sobre integració europea i aquells que tracten temes relacionats amb la societat de la informació. No deixa de resultar sorprenent l'escassetat de fons econòmics per augmentar el coneixement de situacions socials problematitzades de gran importància per a la vertebració

social com podria ser l'estudi de la immigració.

Incertesa davant la nova llei

La recent aprovació de la LOU marca l'inici d'una nova etapa en la nostra curta història com a Universitats democràtiques. El preàmbul de la llei explicita la necessària relació de la Universitat amb la societat que l'acull: "la societat podrà exigir de les seues universitats la més valuosa de les herències: una docència de qualitat, una

La poca sonoritat de les seues troballes fa que les Ciències Socials i les Humanitats no ho tinguen tan fàcil.

l'augment dels recursos en els pròxims anys pot comportar situacions incòmodes per aquelles persones i institucions que es dediquen a la recerca dins de la Universitat. El temps dirà... ■

**Iñaki Garcia Blanco
Fernando Elboj García**

Més informació:
<http://www.uab.es/websuab/dosframes.htm>
<http://www.csic.es/asociaciones/pic/Prensa/perio98h.html>

JUDIT QUINTANA

■ **Carme Picallo**
Vicepresidenta de Recerca

"Feu i observeu tot el que us diguin, però no actueu com ells perquè diuen i no fan" (St. Mateu, Cap. XXIII, 3)

"Put the **money** where your mouth is"

Entre les creences menys controvertides i més acceptades hi ha la que diu que la recerca científica i les aplicacions que se'n deriven són la font principal del progrés econòmic i social d'una comunitat. Els nostres polítics no perden ocasió de fer-se públicament partícips d'aquesta creença. Un exemple recent el tenim en unes manifestacions d'una de les nostres actuals ministres. Entre altres afirmacions, ens reiterava el seu compromís —i el de tot l'equip de govern de l'Estat— de millorar la qualitat de la investigació i la docència que es porta a terme a la universitat.

En matèria educativa i científica, les condicions per a la millora de la qualitat venen en gran mesura determinades per l'esforç econòmic i el rigor en la gestió. Un breu repàs a la situació en la qual ha hagut de desenvolupar-se la generació i la transmissió de coneixement en aquests darrers anys ens mostra que no ha estat precisament òptima. En educació universitària el nostre país ha estat invertint pràcticament la meitat (5.038 \$/estudiant) que la mitjana dels països de l'OCDE (9.063 \$/estudiant). La investigació i el desenvolupament tampoc han estat àrees ben tractades en els nostres pressupostos, tot i que, en pujar al poder, l'actual govern va declarar la investigació com a tema d'interès especial i es va comprometre a enfortir-la, tot i anunciant que la despesa en I+D es duplicaria per tal d'apropar Espanya a la mitjana europea en percentatge de recursos per a aquest concepte. La intenció d'arribar al 2% del PIB s'ha anat reiterant al llarg de la present legislatura sense que, de moment, s'hagi materialitzat. Hem estat veient, pel contrari, que si descomptem la despesa en I+D dedicada a finalitats militars, els recursos destinats a la investigació, en pessetes constants, han disminuït des de 1990. La migradesa de les subvencions per als projectes ha

a precarietat, la impredecibilitat i la interrupció sine die d'algunes convocatòries ha generat malestar

repercutit en un gran nombre de capítols que van des de la dificultat per substituir o reparar aparells a poder disposar de subscripcions a moltes publicacions científiques. Aquesta situació afebleix el sistema i compromet la competitivitat dels nostres grups en el plànol internacional, molt en particular si considerem que, paral·lelament, la inversió del govern dels EUA en investigació ha augmentat un 25% en el mateix període i que en altres països europeus s'estan veient forts increments en la despesa per a recerca.

La causa dels nostres problemes no ha estat només la insuficient inversió econòmica. La gestió de sistema de ciència i tecnologia espanyol ha passat en aquests darrers mesos per moments particularment caòtics. Recordem que l'any passat un allau d'articles a la premsa va posar en coneixement de l'opinió pública els extraordinaris retards tant

en el pagament de les anualitats dels projectes en curs com en l'aparició de les noves convocatòries de projectes, de dotació d'infraestructura, de convenis de cooperació i de beques. Es calcula que els retards van provocar la paralització d'un 30% de la investigació del país durant mesos. Aquesta manca de rigor en la gestió s'ha fet palesa també en la precipitació i l'opacitat que han distingit les convocatòries per a parcs científics i tecnològics.

La precarietat, la impredecibilitat i la interrupció sine die d'algunes convocatòries ha generat malestar entre els investigadors i ha dificultat la gestió diària dins les universitats. Les demandes d'informació o d'ajut davant la situació han trobat en moltes ocasions la indiferència en alguns responsables de les administracions públiques. Un investigador normal no pot evitar el desassossec en anar comprovant que les manifestacions dels polítics del ram i les seves actuacions no acaben mai de quadrar.

GLADYS CUÉLLAR

■ **Angels Pascual de Sans**
Departament de Geografia

Quina **recerca** es fa?

Primera consideració: de recerca, ara, se'n fa, i molta. Segurament mai no hi havia hagut una activitat tan intensa en aquest camp. Activitat gairebé febril en molts departaments. Fins aquí, aniríem bé —tot i el risc de menysteniment de la docència estricta. Una altra cosa és quina recerca es fa, qui la fa i com es fa, en quines condicions? En aquests aspectes ja hi ha molt a discutir. No és cap secret per ningú que els temes de recerca es trien sota una doble pressió: la necessitat de finançament i les exigències acadèmiques, concretades ara en aconseguir la publicació dels treballs en una revista ben valorada, segons barems establerts. L'activitat de recerca s'ha d'ajustar, doncs, als temes prioritaris que plantegen les institucions que fan els plans i convoquen concursos, als interessos dels clients que contracten els serveis dels investigadors i a les exigències de les modes acadèmiques

(i de les extraacadèmiques, no massa lluny les unes de les altres). Tot això no es pot qualificar de demanda social. El poder polític, el poder acadèmic i el mercat fixen les pautes. I qui investiga? Uns quants professors de plantilla (funcionaris) dirigeixen —o regeixen— el treball d'una munió de becaris, contractats i professors a precari, que han de fer equilibris per subsistir. Com es formen els equips? Com es seleccionen els becaris? El criteri definitiu d'una nota d'expedient alta —cada vegada més alta— exclou de l'accés a beques a persones interessants, competents, excel·lents col·laboradores, que per alguna raó no han pogut o no han volgut fer del seu expedient la qüestió prioritària. Aquest és un procediment absurd, a més d'injust.

L'activitat de recerca està sotmesa a un peatge de burocràcia desproporcionat. De burocràcia i de formalitat, obligades pel marc acadèmic. De vegades es

té la sensació que en lloc d'investigar s'omplen papers i es fan informes. La passió pel coneixement es veu entrebancada pel disgust i l'avorriment. Això, junt a les pressions esmentades abans i a la imposició de terminis, dóna a la recerca un caire de treballs forçats.

Quant als convenis: si és cert que no hi ha ciència aplicada sinó aplicacions de la ciència, caldria veure la base científica d'alguns treballs d'encàrrec. I veure així mateix si no estem fent competència deslleial a gabinets professionals, que, d'altra banda, són una de les sortides de

Is temes de recerca es trien sota una doble pressió: la necessitat de finançament i les exigències acadèmiques

les persones que es llicencien a la nostra universitat. També es pot fer esment del que en podríem dir la radicació de la recerca. La imposició d'uns temes —i d'unes metodologies— per les vies abans assenyalades propicia que es prioritzi la recerca amb més predicament internacional (anglosaxó), s'avingui o no a les circum-

tàncies del context on es produeix, i que s'abandoni la consideració de la realitat pròpia. I, com a part d'ella, s'abandona la llengua que l'expressa i n'és part.

Sabem que pensar és una activitat de franc, i lliure, i que només es pot pensar lliurement sobre temes que interessin i impliquen l'investigador. Però l'entorn no hi ajuda gens i sembla que ens n'acabem oblidant. Som esclaus de la subvenció, del contracte i de la carrera. L'agitació ocupa el lloc de la reflexió i de la creativitat. Mala cosa pel coneixement i mala cosa per la formació dels joves en la recerca, dos elements primordials en la tasca de la universitat —i en el futur del país.

Finalment, cal dir que la majoria d'aquestes coses no són pas específiques de la UAB. Ara bé, si diuen que som una universitat capdavantera a l'Estat, segurament excel·lim en algunes de les virtuts, però també en alguns dels vicis.

■ NOTÍCIES

■ Concurs de narrativa eròtica

Fins el 22 de març del 2002 es poden presentar a l'Aula de Literatura narracions inèdites en català o en castellà al concurs de narrativa eròtica de la UAB. El premi és de 10.000 pessetes i l'accèssit de 5.000. El veredicté es farà públic el maig del 2002.

Més informació:
<http://www.uab.es>

■ Cicle per la pau

Els dies 19 i 20 de novembre, va celebrar-se la conferència internacional *La fi del servei militar i les noves perspectives de pau i seguretat a Europa* amb representants polítics, professors, activistes i organitzacions de la societat civil. L'assistència permetia reconèixer 1'5 crèdits de lliure elecció.

Més informació:
<http://www.uab.es>

■ Jornades Europa i món local

Els dies 24 i 25 de gener l'Institut de Ciències Polítiques i Socials programa unes jornades sobre la dicotomia regions-estats en el marc de la construcció de la Unió Europea. Hi participaran, entre d'altres, Gerry Stocker de la Universitat de Manchester i Mario Caciagli de la Universitat de Florència.

Més informació:
934 020 709

■ Diplomatura de Postgrau en comunicació i drogo-dependències

Del 10 de gener al 23 de maig s'impartirà aquest postgrau de formació tècnica especialitzada per a l'adequat tractament de les drogo-dependències en el format comunicatiu.

Més informació:
<http://www.drogmed.org>

Les mobilitzacions contra la LOU han tingut una gran repercussió.

JUDIT QUINTANA

Més mobilitzacions contra la nova llei

La Plataforma Estatal contra la Llei Orgànica d'Universitat (LOU), de la qual formen part les assemblees, els sindicats d'estudiants i altres agrupacions polítiques i socials, va convocar una manifestació estatal a Madrid contra la LOU, l'1 de desembre.

Unes 350.000 persones, segons els organitzadors i 50.000 segons el govern, van participar en la major mobilització universitària dels últims 30 anys. Des de la UAB van sortir autocars cap a la manifestació. El 14 de novembre ja van mobilitzar-se 200.000 persones a 53 ciutats espanyoles per manifestar-se contra la llei.

A la UAB durant la setmana del 12 al 16, les associacions d'estudiants van organitzar xerrades informatives, dinars populars, assemblees i acampada al campus, a més de la manifestació del 13 de novembre a Barcelona, amb 30.000 manifestants segons la Guàrdia Urbana i 100.000 segons els organitzadors.

També destaca la vaga del 7 de novembre, secundada per unes 3.500 persones segons la Guàrdia Urbana i per unes 70.000 segons els organitzadors.

La Conferència de Rectors d'Universitats Espanyoles, que ha demanat la retirada del projecte de llei d'universitats, es va adherir a la manifestació de l'1 de desembre. La Conferència de Rectors considera "totalment inacceptable cesar els claustres actuals, legítimament constituïts

i, en la seva qualitat de titulars màxims de l'autonomia universitària, plenament capacitats per l'elaboració uns Estatuts acordats amb una nova Llei". La Coordinadora d'Assemblees de Escola i Facultat (CAEF) va llegir un comunicat al final de la manifestació madrilenya on explicava la LOU com una conseqüència del "nou ordre econòmic mundial, les directrius del qual són marcades per organismes supranacionals i els serveis públics són venuts al millor postor, on es necessita una Universitat molt més reduïda i competitiva, una educació que respongui a les necessitats productives de les empreses i que al mateix temps no suposi una despesa excessiva per l'administració".

Després de l'aprovació de la LOU el passat 31 d'octubre al Congrés dels Diputats la llei es va aprovar al Senat el 14 de desembre. El Congrés va ratificar la llei el 20 de desembre amb els vots del PP, Convergència i Unió i Coalició Canària ■

P. K.

Més informació:
<http://uab.es/lou/>
<http://www.uabinformat.es.vg>

Eleccions al **Claustre** i consulta sobre la LOU

JUDIT QUINTANA

El passat 29 de novembre es van celebrar les eleccions al claustre per a la renovació dels 250 representants que en formen part. Segons les dades de la Oficina de Coordinació Institucional, entre els estudiants, la candidatura de l'Assemblea va resultar guanyadora a totes les facultats, tot aconseguint 30 representants, seguida pels 16 del Moviment d'Estudiants Progressistes (MEP), dels 6 de l'Associació de Joves Estudiants (AJEC) i dels 2 de AEP (Associació d'Estudiants Progressistes)-MEP. Només Medicina (34%), Polítiques i Sociologia

De forma paral·lela a les eleccions al Claustre, es va fer una consulta social sobre la LOU.

(22,8%), Traducció i Interpretació (11,8%) i Veterinària (11,1%) han tingut una participació superior al 10% dels estudiants. A la Facultat de Ciències de la Comunicació ha estat del 5,1%, a la de Filosofia i Lletres del 8,8%, a la de Ciències del 7% i a l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada, d'un 1,6%. Entre el personal d'Administració i de serveis (PAS) la participació ha arribat al 37% i entre el professorat varia en funció de les facultats, des del 53% del professorat de Filosofia i Lletres fins al 20% del de Dret o el 35'5% de Ciències de la Comunicació.

Aquest any les Assemblees de Facultat han proposat, el mateix dia de les eleccions, una consulta social sobre la Llei Orgànica d'Universitats (LOU) en què ha participat el 16% de membres de la universitat, entre estudiants, PAS i professors, dels quals el 91% s'ha pronunciat en contra de la LOU. Un 89% està a favor que la UAB es declari insubmissa en cas d'aprovació de la llei i un 51% estaria a favor de fer vaga indefinida contra la llei ■

P. K.

Més informació: <http://uab.es/>

■ **Capdavantera en ciència**

La UAB és una universitat capdavantera en producció científica, es manté com una de les universitats de l'Estat amb més projectes de finançament europeu i destaca com a referència europea en biotecnologia i en socioeconomia, segons les dades presentades al web de la pròpia universitat

Més informació: <http://www.uab.es>

■ **Resolució de conflictes**

La UAB va participar en el *Cicle Aranguren* de conferències titolat *Ciutadania i violència: gestió i resolució dels conflictes al segle XXI*, que es va celebrar a l'Auditori de la Caixa de Sabadell entre el 20 de novembre i el 13 de desembre. Reconegut amb 1,5 crèdits de lliure elecció.

Més informació: <http://www.uab.es>

■ **Conèixer el món**

El cicle *Altaveu per al coneixement i la difusió de les cultures* presenta el primer i el segon quadrimestre seminaris sobre la Mediterrània, Europa, Àsia i Oceania, Àfrica i Amèrica que es celebren al Club d'Amics de la Unesco de Barcelona, en el qual participen professors de la UAB.

Més informació: <http://www.club-amics-unesco-bcn.pangea.org>

■ **Orientació Universitària**

Els dies 23, 24 i 25 de gener la UAB programa les jornades d'orientació universitària per a alumnes de primer i segon de batxillerat i de cicles formatius de grau superior.

Més informació: <http://www.uab.es>
935812741

■ **El fred siberià ens paralitza**

La UAB va haver de ser evacuada el 14 de desembre com a conseqüència del temporal de fred que va afectar a Catalunya. Les avaries elèctriques van comportar que 100 membres de la universitat quedessin aïllats al campus i haguessin de ser allotjats a l'hotel.

ARXIU UAB

■ **Ciència per tothom**

La UAB organitza un cicle de conferències divulgatives sobre temes científics anomenat *Les tres estacions científiques*. L'assistència als tres cicles, tardor, hivern i primavera, permet l'obtenció d'1,5 crèdits de lliure elecció. Les conferències es celebren a la Casa de la Convalescència UAB (Sant Antoni Claret, 171, Barcelona) i l'entrada és gratuïta.

■ **Una descoberta antàrtica**

Tomás Munilla León, professor del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia de la UAB, ha descobert dues noves espècies d'aranyes de mar a les aigües de l'oceà Antàrtic, prop de l'illa Livingston. El professor de la UAB les ha anomenat *Ammothea bentartica* i *Ammothea hesperidensis*, noms dedicats a les campanyes Bentart 94 i Bentart 95 del buc oceanogràfic Hespèrides, seu de les campanyes per l'Antàrtic. Munilla León va participar en les expedicions Bentart del buc oceanogràfic Hespèrides i va recollir més de 1270 aranyes de mar, dues de les quals presentaven característiques que no estaven censades abans.

Més informació:
<http://www.uab.es/actualitat>

■ **Nou institut de Biologia**

La UAB ha inaugurat l'Institut de Biotecnologia i Biomedicina, nova etapa de l'antic Institut de Biologia Fonamental. Les seves tasques són promoure i realitzar investigació multidisciplinària en biologia i biomedicina, amb èmfasi en aspectes d'aplicabilitat industrial, i la formació de postgrau i de doctorat en aquests camps.

Més informació:
<http://ibb.uab.es>

El coneixement que traspasa fronteres

JUDIT QUINTANA

Aquest any s'ofereix per primera vegada el Graduat Superior en Estudis Internacionals i Interculturals com a títol propi de la UAB. Aquests estudis responen a les necessitats de coneixements bàsics de les estructures socials, econòmiques i polítiques, així com dels costums, de les creences, de les ideologies, de les llengües i de les cultures de les grans àrees geogràfiques implicades en el procés de la globalització. En tots aquells àmbits relacionats amb la interacció entre cultures i amb la transferència intercultural, els graduats d'aquests estudis, ja formats en l'especialitat d'una altra llicenciatura, donaran suport a l'administració i a la gestió d'empreses, a les diferents entitats de les administracions públiques locals, autonòmiques o nacionals relacionades amb el benestar social, amb l'ensenyament i amb les relacions diplomàtiques, o a les entitats i organitzacions internacionals i no governamentals.

■ **Formació pluridisciplinar**

Els estudis ofereixen una formació introductòria i generalista en les ciències econòmiques i empresarials, polítiques, jurídiques i de la comunicació combinant-la amb una formació més específica en les llengües i cultures d'una de les grans àrees geogràfiques que configuren l'economia mundial: Àsia Oriental, Amèrica Llatina i la Mediterrània. La intenció pels propers anys és ampliar aquests itineraris i afegir-hi els estudis sobre Nord Amèrica i Europa.

El Graduat Superior en Estudis Internacionals i Interculturals presenta una forma novedosa de conèixer cultures que moltes vegades queden fora dels actuals plans d'estudis.

L'estudiant pot simultaniejar els seus estudis homologats, tot fent ús de l'oplativitat del seu pla d'estudis per cursar assignatures d'aquest graduat, de manera que només li'n resti una part per cursar (un curs o menys) quan hagi acabat els estudis homologats. El director del Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals, Sean Golden, destaca l'èxit d'assistència del curs en la seva primera edició, però també exposa les dificultats de gestió i econòmiques que ha trobat el Centre a l'hora de crear uns estudis amb un enfocament interdisciplinari i flexible tan diferent dels estudis homologats, ja que moltes vegades el nou funcionament no està previst en l'estructura tradicional ■

Paula Kuffer

Més informació:
<http://www.uab.es/ceii/>

S'altera des de la caiguda de les fulles fins les migracions.

JUDIT QUINTANA

L'escalfament global altera el planeta

El canvi climàtic gradual que s'està vivint al nostre planeta està alterant uns cicles que, fins no fa tant de temps, romanien estables.

Dos investigadors de la UAB, Josep Peñuelas i Iolanda Filella, han presentat un estudi a la revista *Science* on posen de manifest els efectes que l'escalfament global del planeta ha tingut en les darreres dècades en l'activitat dels animals i vegetals arreu del món.

Segons l'estudi, la "primavera" biològica, és a dir, l'estació de més creixement i activitats vegetals, és ara entre 12 i 18 dies més llarga que fa vint anys en funció de la zona del planeta. L'article mostra com l'escalfament global —entre 0,5 i 0,9 graus centígrads en els últims 50 anys— ha alterat fenòmens biològics que depenen de les estacions, com el creixement de les plantes, la sortida de les flors, la sortida i la caiguda de les fulles i dels fruits, i les èpoques de migració dels animals. Així doncs, als ecosistemes mediterranis les fulles surten 16 dies abans i cauen 13 dies més tard que fa 50 anys.

Els canvis en els ritmes d'activitat de les diferents espècies poden afectar les habilitats competitives i, per tant, la seva

ecologia i conservació, amb un impacte difícil de predir en el funcionaments dels ecosistemes.

Conseqüències en cadena

D'aquesta manera, per exemple, l'avançament en la sortida de les fulles, les flors, les fruites i l'aparició dels insectes avancen l'aparició del menjar per als ocells. Això fa que les aus migratòries puguin arribar als seus hàbitats de destí en èpoques inapropiades per explotar-los i amb la necessitat de competir amb espècies residents, un fet que probablement està provocant una davallada d'aus migratòries subsaharianes a tota Europa.

Entre els efectes que produeixen aquests canvis cal destacar els que es produeixen en l'esfera de la salut pública, i que es poden manifestar en fets com ara l'alteració de la durada de les estacions amb nivells elevats de pol·len i la distribució i població dels agents que propaguen les malalties ■

P. K.

Més informació:
<http://www.uab.es/actualitat>

■ Dia de les persones amb disminució

El dia 4 de desembre, l'ADUAB (Associació prodisminuïts de la UAB), juntament amb el programa PIUNE (Programa per la integració d'universitaris amb necessitats especials), van organitzar diversos actes, amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb Disminució.

La jornada es va celebrar a la Plaça Cívica. Durant el matí, es va realitzar una Gimcana, en la qual van participar unes 200 persones. Aquestes activitats tenien l'objectiu de sensibilitzar i de conscienciar el col·lectiu universitari vers les persones amb disminució, fent que els participants visquessin en la seva pell els problemes que comporten cadascuna de les diferents discapacitats (recorreguts amb bastó i amb cadira de rodes, proves d'habilitat i de reconeixement tàctil, i un bingo en braille).

Teatre amb disminuïts

La Companyia de Teatre "Baula de Bauxa", que compta amb actors amb disminució psíquica, va representar l'obra de teatre *Instants de Trobada*.

A més, durant tot el dia, es van distribuir per tota l'universitat una sèrie de murals i cartells de difusió, així com octavetes amb missatges de sensibilització i d'informació. També va haver-hi una exposició fotogràfica sobre *La disminució a la UAB*, que a l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya de la Universitat Autònoma.

Per últim, es van recollir unes 500 signatures perquè la Llei Orgànica d'Universitats estableixi mesures dirigides a la igualtat i a la integració d'estudiants universitaris amb disminució ■

José Juan Rodríguez

■ NOTÍCIES

15 anys de cinema

Fritz Lang és el nom d'un director emblemàtic en la història del cinema i és el nom que van escollir el professor Fèlix Ibañez i un grup d'estudiants d'història de l'art per al que s'havia de convertir en el cineclub de l'Autònoma, ara fa 15 anys.

Des d'aleshores, el que va començar com les trobades d'un grup d'amants del cinema s'ha convertit en un dels grups culturals estables de la UAB i s'ha integrat dins l'espai Cultura en Viu, que aglutina totes les expressions artístiques de la vida universitària.

Durant el curs 2001-02 celebra els 15 anys de vida. Els responsables del cineclub estan preparant una programació commemorativa durant tot el curs, que s'ha iniciat el mes de desembre amb la projecció de tres films dirigits pel cineasta Fritz Lang amb el Dr. Mabuse com a personatge central.

Programació diversa

En aquests 15 anys d'història, el Cineclub Fritz Lang ha consolidat una programació que s'estructura en cicles temàtics, d'autor o de gènere i que es complementa amb conferències, cursos i xerrades, a més d'editar

El cinema, amb espai propi.

una nota introductòria per a cada cicle.

Així doncs, a la Sala de Cinema de la UAB cada diumenge es projecten films dins el cicle *Història del Cinema I, els primers cinemes*, on, fins ara,

s'han pogut veure pel·lícules de directors clàssics com John Ford o Orson Welles. Els dimecres és el torn dels films en versió original —encara que la resta de cicles també es projecten en VO— i els dijous, un nou cicle, *Mirades sobre la direcció cinematogràfica*, on s'han projectat mirades sobre David Lynch, François Truffaut o Luchino Visconti, entre d'altres.

El cineclub també ha arribat a acords amb institucions de fora de l'àmbit acadèmic. Hi ha

ARXIU CAMPUS

projeccions del Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic i del VIII Festival Internacional de Cinema Independent l'Alternativa. Com a mostra de l'aposta per una programació sòlida, el Cineclub ha arribat a un acord amb els Cinemes Verdi de Barcelona per oferir una preestrena un dijous al mes ■

Gemma Palau

Més informació:
<http://blues.uab.es/cultura>

ARXIU CAMPUS

Art contemporani que no deixa indiferent.

Art 'Fora de lloc'

L'espècie humana evoluciona contra natura? La natura que hem creat al nostre voltant és natural o artificial? *Fora de lloc* és una mostra d'art que intenta fer reflexionar sobre aquests temes.

Instal·lacions artístiques

La Facultat de Filosofia i Lletres va acollir el desembre tres obres de sengles artistes contemporanis que reflexionen sobre la situació actual de l'home i la seva relació amb la natura.

Alejandro Raya, amb una posada en escena que porta per títol *Les veus del silenci*, ha destacat el paper silencios i observador del

nostre entorn. *Pupitre* és l'obra d'Héctor Márquez que posant un pupitre fora del seu àmbit habitual descol·loca l'observador. Una màquina de *vending* que dóna sense demanar és la idea que ha posat en pràctica Manel Morales amb *Sense de-manar*. En una època en què no esperar res a canvi és una raresa, Morales reivindica una actitud generosa i altruista. La mostra *Fora de lloc* forma part de la programació de l'espai d'Arts Plàstiques b5-125 ■

G. P.

Més informació:
<http://blues.uab.es/cultura>

"La reforma social no és un pastís: no hi ha recepta"

Miren Etxezarreta és catedràtica d'economia aplicada a l'Autònoma. Va néixer a Bilbao fa 65 anys i va estudiar a Bilbao i Sant Sebastià. Després, es va doctorar en economia i economia agrària per la London School of Economics i va tornar a Bilbao per fer classes, d'on la van expulsar pel seu activisme polític. Va "emigrar" fins a l'Autònoma ara fa 25 anys.

■ Miren Etxezarreta *Catedràtica d'Economia Aplicada*

Des de llavors fa les seves classes aquí des del seu compromís social en defensa de l'estat del benestar. Parlar amb la Miren és una injecció d'optimisme perquè és capaç d'explicar la realitat tal com és i, al mateix temps, donar opcions de canvi, d'acció.

Què li semblen les mobilitzacions contra la LOU?

Estic a favor que els estudiants prenguin posició sobre les coses que els afecten. Em preocupa una mica que estiguem plantejant les coses en funció del

calendari i que no tinguem uns plantejaments permanents i sòlids. Ara hi ha una llei i tots contra la llei, però una mica "a salto de mata". Estic segura que s'ha d'anar contra la llei, perquè no crec que el Partit Popular P faci una llei molt positiva. Allò que em preocupa és que tant si guanyem com si perdem aquesta batalla, després ens n'oblidarem. Qualsevol mobilització aconseguirà sacsejar la sensibilitat de la gent i les reaccions són bones, però no haurien de ser temporals i espontànies.

L'expulsió de Miren Etxezarreta de la Universitat per motius polítics és una bona mostra de com el saber crític és difícil de rebre pel poder.

Quin és, segons el seu parer, el problema de la Universitat actual?

No ha sorgit per res la qüestió dels continguts. Es parla molt d'una Universitat de qualitat. Això què vol dir? Si demà tinguéssim els millors professors del món, si tinguéssim els màxims recursos, moltes beques... la qüestió continuaria sent què s'està ensenyat i per qui s'està ensenyant? Jo trobo que és com si féssim focs artificials que ens distreuen d'allò que és important.

I què és important?

Tenir un moviment estudiantil permanent, per exemple. Ens falta una mica de maduresa i hem perdut una mica l'esperit crític. Ens adaptem a l'agenda que ha marcat algú altre. Jo estic contenta que hi hagi aquestes mogudes, però crec que hi ha d'haver molt més que això. Una moguda no és el lloc adequat per fer una anàlisi però, per exemple, en les mogudes anti globalització, quan hi ha una cimera també hi ha una contracimera i això és positiu. En les mogudes d'estudiants hi ha poques xerrades i penso que s'hauria de treballar una mica per aprofundir en aquesta direcció. Plantejar-nos l'acció, crear un moviment de lluita, de treball.

Crear una alternativa?

Una alternativa es crea en molts anys, amb molts debats, depèn de la correlació de forces. No tens una recepta. La vida social no és un pastís. Tindrem una alternativa quan hi hagi professors i estudiants que vulguin una altra cosa. Per exemple, en aquesta facultat [d'Econòmiques] els estudiants han muntat una assignatura pròpia alternativa. És una activitat en la direcció desitjada. Jo puc dir que vull que els estudiants tinguin més participació en la junta de facultat i que, a més, vull que sigui una participació real. Però això també requereix que els estudiants vulguin participar i que no siguin quatre que s'aprofitin de ser els "politiquillos de turno". El què s'ha de fer és treballar de manera regular i continuada: ja sorgirà l'alternativa. Reunir-se un cop cada tres anys per dir que vols una alternativa no té sentit.

I la participació dels professors a la Universitat, com la veu?

Molt malament. Cadascú té els seus interessos particulars: publicar molt per tenir un bon

■ **"En les mogudes antiglobalització, quan hi ha una cimera també hi ha una contracimera i això és positiu"**

■ **"Ara la docència no importa, no ascendeixes en funció de la docència"**

■ **"En l'actual sistema acadèmic, el que importa és el paper que et donen al final i no els coneixements que adquireixis"**

currículum, fer projectes pagats per altres institucions perquè és un sobresou... la vida universitària és guanyar-se la vida amb el mínim esforç. M'atreveixo a dir que l'interès dels professors en la vida universitària és nul. No hi ha ningú que vulgui ser cap de departament, no hi ha ningú que vulgui ser degà. Això és una conseqüència de per on se'ns porta, perquè si resulta que totes les teves esperances de promoció professional depenen de la investigació que facis, vols investigar i que et deixin en pau. La universitat ha de ser un lloc per ensenyar i la solució és donar estímuls per què la docència vagi bé. Ara la docència no importa, no ascendeixes en funció de la

La preocupació pel propi currículum és el que fa que, en molts casos, la vida universitària no rutlli com hauria de rutllar.

docència. Una persona que investiga no té per què estar preparada per ensenyar, però quan es contracta el professorat també s'hauria de donar importància a la seva capacitat docent.

Com són les seves classes?

Em temo que les meves classes són massa magistrals. Jo intento que l'alumne participi una mica més però no me'n surto. I no sé si es culpa meva o del fet que estan poc acostumats a participar. L'alumne té una actitud molt receptiva i repetitiva i molt poc pensant. Jo puc dir el disbarat més gran a classe que sembla que no se'n adonin. Vull pensar que sí, que se'n adonen, però no m'ho diran.

“Amb l'euro es perd la possibilitat de fer política econòmica”

“El problema de l'euro no és que pugin els preus, que pujaran, sinó tot el procés que ha suposat de pèrdua d'autonomia econòmica dels estats sense substituir-la per una altra política econòmica. Espanya tenia una moneda i, per tant, la possibilitat de fer una política monetària i, també, política fiscal. La política monetària amb la unió monetària desapareix i és perd un instrument molt gran de la política econòmica. A més, el pacte d'estabilitat per poder formar part d'aquesta unió monetària posa uns límits terribles a la política fiscal. No passaria res si des d'Europa es fes política econòmica però és impossible fer-la amb un pressupost que representa l'1,27 % del PIB. Amb la qual cosa l'única mesura econòmica que es pot prendre des d'Espanya és la pressió sobre els salaris. El gran problema d'Europa no és la pèrdua de competències en política econòmica dels estats sinó la incapacitat de la Unió Europea de fer política econòmica. S'està deixant que tot funcioni a través del mercat amb el suport actiu de l'estat, que té un paper actiu en la globalització important. L'estat continua sent molt important però es reajusten les seves funcions.”

GLADYS CUÉLLAR

Falta esperit crític?

Totalment. És probable que després diguin 'aquest professor m'agrada i aquest no'. Però això no és esperit crític. No es qüestionen els coneixements que els dono ni allò que dic. Potser després s'ho qüestionen al carrer i ho comenten, però ho dubto.

Potser és que només ens importa aprovar un examen?

Majoritàriament sí. Però tinc la impressió que això és conseqüència del sistema acadèmic en què el que importa és el paper que et donen al final i no els coneixements que adquireixis. Les mateixes empreses, es preocupen poc dels coneixements que tinguis o de la teva

El sistema universitari actual no es preocupa per garantir el saber crític, assegura Miren Etxezarreta.

forma de pensar, sempre que tinguis un títol de l'Autònoma, de Barcelona o, encara millor, de Harvard. I això és complicat d'arreglar, la universitat ha de tenir uns altres objectius, com ara que els estudiants aprenguin a pensar enlloc d'aprendre a repetir, i això suposa que el professorat també ha de ser diferent, el sistema d'avaluació hauria de revisar-se molt, no hi hauria d'haver massificació a les aules...

S'hauria de començar per canviar l'objectiu, per fer que la Universitat es convertís en un lloc idoni per al pensament crític, en lloc de ser només un instrument que permeti formar "tecniquillos".

Potser el problema és voler especialitzar massa els estudis?
Potser sí, però és que, per una altra banda, vivim en societats bastant complexes, i per poder entendre'n encara que sigui una petita part, t'has d'especialitzar. Jo crec que, des dels instituts tenim poca cultura general i a la Universitat també tenim poca cultura general. No aconseguim gent que sigui capaç de tenir una visió més sintètica de la societat en què viu i a més una preparació tècnica.

I, a més, l'especialització no limita la nostra capacitat d'adaptació?

Sí, i això també és un problema. Perquè posem a la gent en compartiments tancats quan per una altra banda parlem de flexibilitat, sobretot en el mercat laboral. Aquest és un tema molt preocupant que s'ha de mirar de solucionar. Però ara la reforma laboral no està a l'agenda política. A Espanya i a Europa hi ha altres interessos. Jo formo part d'una associació que es diu Economistes Europeus per una Política Econòmica Alternativa, en què ens plantegem aquests temes que no formen part de l'agenda europea.

Quins temes creu que s'han de tractar a la Unió Europea, ara que s'acosta la presidència espanyola i que arriba l'euro?
Està bé que prenguem com excusa per parlar d'Europa l'euro o la presidència d'Aznar però és un tema que estarà amb nosaltres, pel que jo puc preveure, tota la nostra vida i ens hi hem d'enfrontar molt seriosament i sòlidament. Europa no és ni més ni menys que la forma en què ens van organitzant socialment. Si aquesta manera d'organitzar-nos ens sembla que té aspectes que no ens agraden hem d'organitzar-nos per lluitar-hi en contra. Aquesta és una batalla imprescindible si volem que la societat

■ **"No aconseguim gent que sigui capaç de tenir una visió més sintètica de la societat i a més una preparació tècnica"**

■ **"Europa és la forma en què ens van organitzant socialment: si no ens agrada, s'ha de lluitar en contra"**

Cal defensar l'estat del benestar

"L'objectiu de la UE és el benestar social o és créixer per créixer? Des del grup d'Economistes Europeus per una Política Econòmica Alternativa creiem que ha d'haver-hi un canvi d'orientació: s'hauria de defensar l'estat del benestar, al qual s'està atacant brutalment. Reclamem que hi hagi un mínim de servei públic i un mínim de despesa que garanteixi el desenvolupament social."

"Una societat que estigui orientada al benestar de la humanitat necessita que els ciutadans s'organitzen per lluitar contra allò que no els agrada."

estigui orientada al benestar de la humanitat. La marxa de la Unió Europea des dels últims anys setanta i primers vuitanta no va en la direcció del benestar i podem fer coses per aconseguir canviar-la. S'ha de canviar el seu caràcter poc democràtic, també s'ha de canviar la política econòmica, que està feta pel capital per afavorir el capital. Una política econòmica absolutament neoliberal que no té en compte el benestar dels pobles, i per últim, que no es fa cap esforç des de les institucions per fomentar la participació dels ciutadans i ciutadanes a Europa ■

Maite Uró

■
Por una función crítica de la fotografía de prensa
Pepe Baeza, Gustavo Gili, Barcelona 2001

Pepe Baeza, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat sorprén amb una obra necessària que situa el debat necessari a l'entorn de la fotografia de premsa. L'autor, que a més de ser professor és també un reconegut fotoperiodista, estableix una tipologia de la fotografia de premsa que li ajuda a construir un panorama crític sobre l'ús que té la fotografia a la premsa i el paper que podria o hauria de tenir. Profusament il·lustrat i amb una edició molt acurada, constitueix una oportunitat excel·lent per aconseguir eines interpretatives valuoses que ens permeten d'interpretar un element tan omnipresent a les nostres vides com és la fotografia de les publicacions periòdiques.

■
Ideologia i conflicte lingüístic. Toni Mollà (ed.) Bromera, Alzira 2001
La política lingüística a la societat de la informació. Toni Mollà (ed.) Bromera 1998

Dos llibres que continuen publicant les actes més interessants de les Jornades de Sociolingüística organitzades anualment per l'Ajuntament d'Alcoi. Sota un títol genèric que les situa, alguns dels millors especialistes del món presenten dissertacions de gran vàlua que, a pesar de compartir un punt de vista sociolingüístic, ofereixen diferents visions o aspectes dels temes sota els quals estan publicades. L'excel·lent nòmina d'autors, afegida a l'interés dels

■
La puesta en imágenes. Conceptos de dirección cinematográfica. Josep Maria Català. Paidós, Barcelona 2001

Josep Maria Català, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat, ens ofereix una obra novedosa que pretén superar els manuals de direcció cinematogràfica i ho aconsegueix a bastament. Obviant la prescripció de receptes infalibles, els continguts i la forma d'expressió arrodoneixen un manual que serveix tant per aquells que volen endinsar-se en el món de la direcció cinematogràfica sia perquè volen obtenir coneixements per dedicar-se a la direcció com per aquells que volen apreciar millor com a espectadors una feina que, a pesar que és indispensable en tota pel·lícula, sovint passa desapercebuda. Més que un manual a l'ús, és un potent espai de reflexió apte per a tots els públics.

temes que s'hi tracten converseixen aquests llibres en una lectura necessària per no abandonar la reflexió sociolingüística (imprescindible en un lloc on conviuen dues llengües) i per anar renovant i actualitzant els seus discursos.

■
Lecturas para un nuevo milenio. José Enrique Ruiz Domènec. Barcelona, 2000

Es tracta d'un recull de textos que volen esdevenir un recurs davant els reptes que

planteja el futur ja fet present. L'autor es proposa "aceptar el desafío del nuevo milenio insistiendo en que el arte de leer a los otros es lo mejor de nuestra tradición cultural".

■
Xarxes de Comunicació a Catalunya. Passat, present i futur. Amparo Moreno, Servei de Publicacions de la UAB, Bellaterra 1998

Premi a la millor obra universitària editada en suport informàtic. L'atorgament

d'una menció honorífica a una obra editada per una professora de la UAB ens porta d'actualitat un cd-rom que conté un preciós material visual sobre un aspecte del present que ve de l'ahir, les comunicacions, les xarxes, les línies de transports, les relacions territorials mitjançant els eixos. El cd ofereix un passeig, una mirada a l'entorn d'aquestes rellevants qüestions.

■
La infografía. Técnicas, análisis y usos periodísticos. José Luis Valero Sancho, Servei de Publicacions de la UAB, Bellaterra 2001

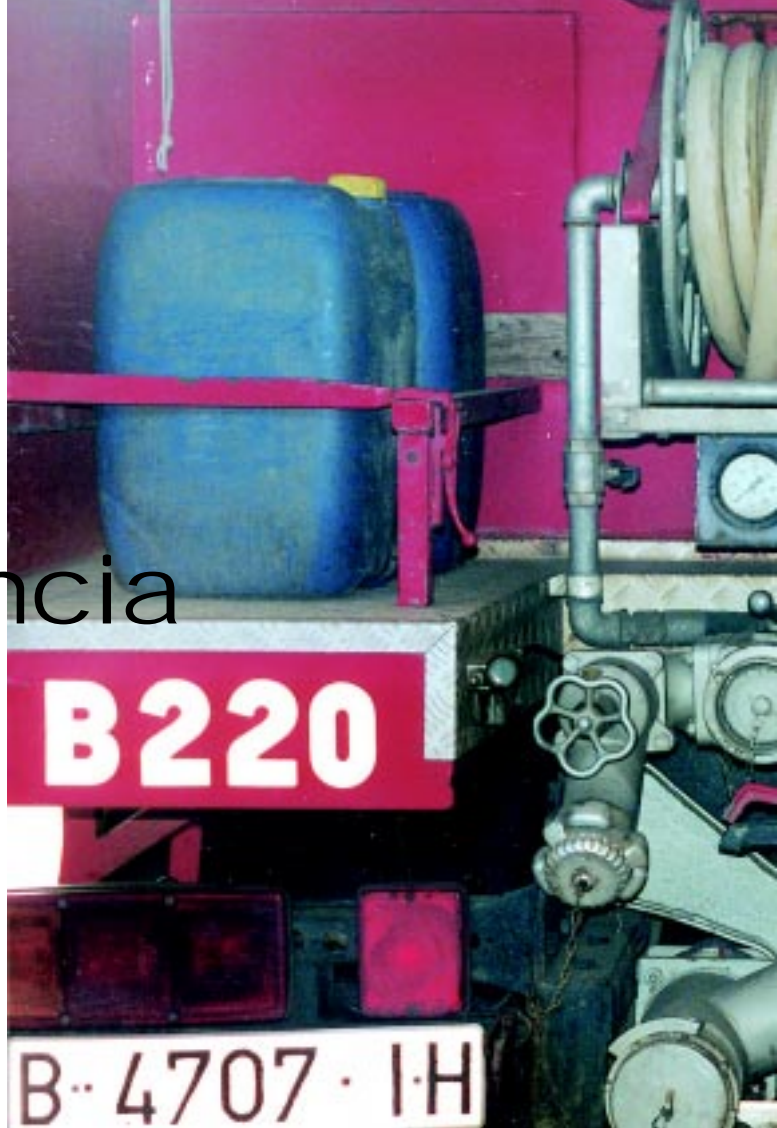
José Luis Valero, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat, introdueix el lector en l'anàlisi i la interpretació de les infografies, peces periodístiques amb lleis pròpies que han adquirit un gran desenvolupament en els darrers anys. La implantació del periodisme visual potencia, tant a la premsa tradicional com a la premsa *on-line*, l'ús de les infografies com a forma de condensar i explicar d'una manera entenedora informacions molt àmplies i/o complexes. El llibre ens proporciona un detallat estudi sobre la evolució de la infografia i també consells i paràmetres per realitzar infografies amb la màxima efectivitat.

■
Tots els professors i professores poden fer-nos arribar les seves novetats per tal de donar-les a conèixer a la comunitat universitària.

En més d'una ocasió, haureu passat per la Carretera de la Universitat Autònoma, tot just sota l'edifici de Ciències. Si és així, us haureu

Bombers: un cos preparat per l'emergència

trobat amb una immensa torre amb moltes escales i amb aspecte d'haver estat cremada, davant de la qual es troba un edifici de maons, del qual destaquen les seves cotxeres.

Què és i què fan és una pregunta que us haureu fet tots. En aquella torre es fan pràctiques de bomber, i l'edifici del costat acull els treballadors del Parc de Bombers de Cerdanyola. Bàsicament, la seva tasca consisteix en protegir el nostre entorn. Són els nostres veïns i companys, i formen part del Parc de Bombers de la Generalitat de Catalunya, un parc amb el qual tenim la sort de poder comptar.

Amb la creació del Parc de Bombers de la Generalitat, el 1982, es crea el complex de Bellaterra, que en un primer moment va ser la seu de la Direcció General del Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis de Catalunya, on es realitzaven tasques de caire administratiu i de formació de futurs bombers. El 1984, el Parc de Bombers de Cerdanyola es dota de personal operatiu, i, al mateix temps, es crea el Grup de Rescats de

Muntanya Professional. Després de tretze anys d'evolució, el 1997 es produeix una reestructuració de la Direcció General, que es passa a anomenar Direcció General d'Emergències i de Seguretat Civil. Des d'aquest mateix any, el Parc de Bombers de Cerdanyola s'anomena Grup de Bombers de Recolzament per Actuacions Especials (GRAE), resultat de la fusió de tots els Grups de Rescat de Muntanya i d'Aigua.

Funcions principals

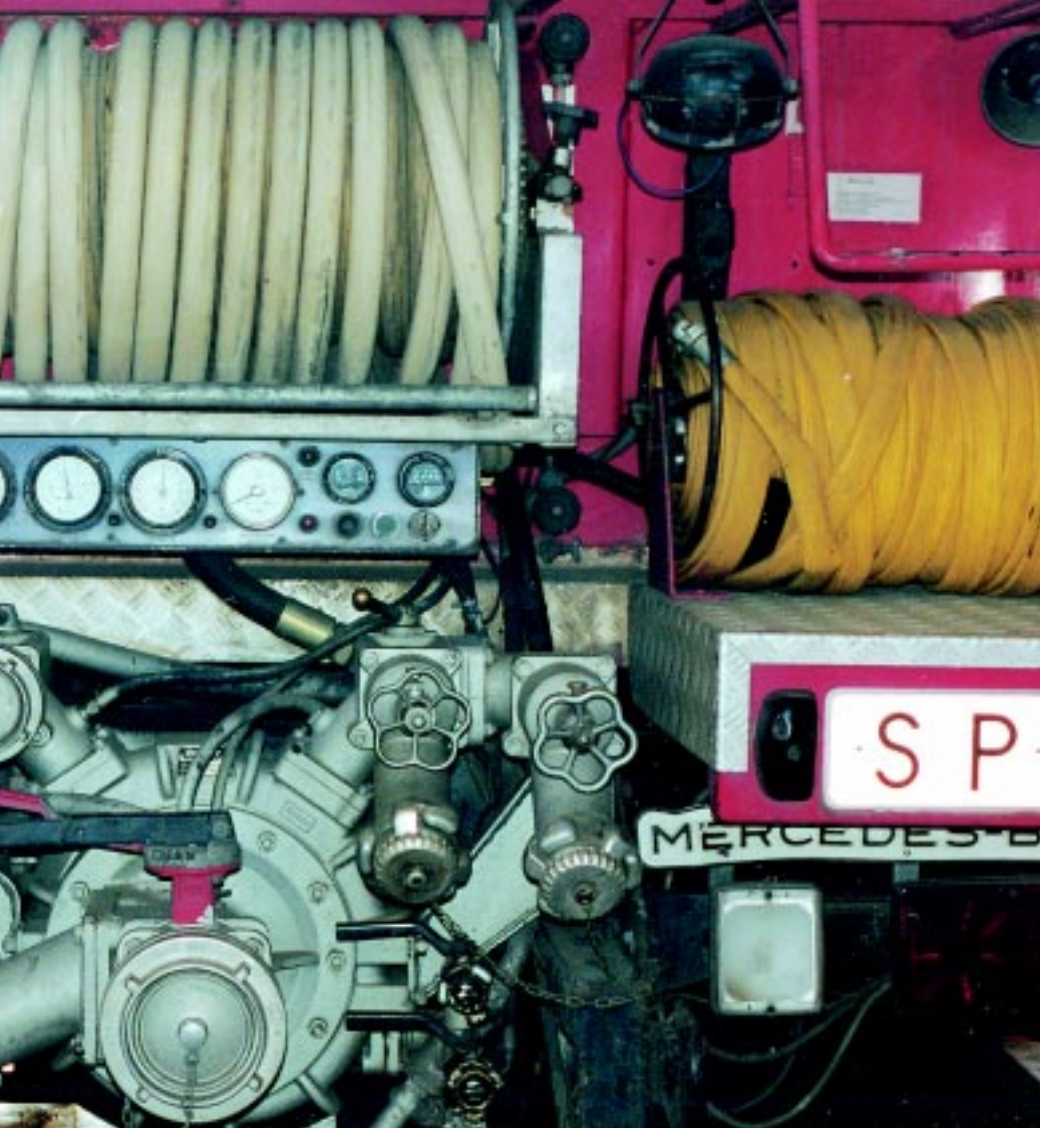
Les funcions principals que duen a terme els GRAE de Cerdanyola es limiten a aquelles que corresponen pròpiament a la tasca de bomber. A més, aquest centre s'encarrega de realitzar rescats tant de muntanya com acuàtics. L'àrea d'actuació directa de què s'ocupa el Parc de Bombers de Cerdanyola comprèn, bàsicament, els muni-

cipis de Cerdanyola, Ripollet i Montcada. A més, actuen indirectament a tota la província de Barcelona i, en casos de grans sinistres, es desplacen a qualsevol punt de Catalunya, i fins i tot fora d'ella si es tracta d'actuacions específiques, sobretot en matèria d'espeleosubmarinisme, ja que són l'únic grup professionalitzat d'Espanya dedicat al rescat d'espeleosubmarinistes. El GRAE de Cerdanyola es relaciona amb els altres Parcs de Bombers de Catalunya mitjançant un Centre de Comunicacions que coordina les diferents actuacions d'emergència.

Elecció i entrenament

Mitjançant unes oposicions, qualsevol persona que ho desitgi pot ser professional del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya. Els futurs bombers han de realitzar una formació que consta de diferents proves.

JUDIT QUINTANA

■ **Els bombers de Bellaterra són l'únic grup professionalitzat d'Espanya dedicat al rescat de submarinistes**

■ **No només treballen bombers professionals, sinó que també presten el seu servei els bombers voluntaris**

El treball de cada dia consisteix en preparar-se per quan l'emergència sorgeix.

Els bombers que pertanyen als GRAE també han hagut de superar aquestes proves, que consisteixen, bàsicament, en un examen teòric sobre en aspectes administratius, així com en aspectes específics dels bombers. Un cop superada aquesta prova, els aspirants realitzen les proves físiques. Seguidament, se'ls fa una revisió mèdica per constatar que compten amb una salut òptima. Si la superen, passen a fer un curs bàsic d'unes 400 hores, a més d'un període de pràctiques durant quatre mesos als diferents Parcs de Bombers de Catalunya. Un cop declarats aptes per desenvolupar les tasques que se'ls requereixen, passen a ocupar una plaça a un parc determinat. Un cop finalitzada l'etapa de formació, adquireixen la condició de bombers professionals. "L'etapa de formació no és fàcil, de vegades es pot considerar dura.

Són molts dies amb la il·lusió d'aconseguir fer bé totes les proves, de ser millor que la resta. Va ser un gran dia quan em van notificar que havia estat escollit per treballar en aquest parc", explica Jordi, un dels bombers del GRAE.

Altres voluntaris

Al Parc de Bombers de Cerdanyola no només treballen bombers professionals, sinó que també presten el seu servei els bombers voluntaris. Es consideren bombers voluntaris les persones que presten serveis d'una manera altruista dins l'estructura de qualsevol dels serveis de prevenció i d'extinció d'incendis i de salvaments a Catalunya. No tenen la consideració de funcionaris ni de personal laboral, es regeixen per un reglament propi i tenen una estructura i una organització jerarquitzada. Per ser reconeguts

CARMEN MORENO

JUDIT QUINTANA

com a voluntaris, els aspirants han de passar també un procés de selecció, tot i que, en aquest cas, és menys intens. En la majoria de les ocasions, els voluntaris treballen conjuntament amb els bombers professionals. Un d'aquests voluntaris, Jaume, declara: "Aquesta és una tasca que m'omple molt. M'ajuda a sentir-me útil per a la resta. Sempre m'ha agradat resoldre els problemes o les dificultats amb les que es troben les persones. és una experiència, de vegades, emocionalment forta, i has d'estar molt preparat". Agustí Gatell, oficial de Bombers i director del GRAE de Cerdanyola, ens ha fet cinc cèntims de les experiències que

Asseguren que "la feina de bomber és, a la vegada, tant gratificant i emocionant com dura".

més han marcat la seva trajectòria com a bomber. Pel que fa a les anècdotes positives o de les quals guarda un bon record, ha estat explícit: "No podria dir-te cap experiència positiva en particular. Qualsevol actuació en què aconseguixes fer bé la feina i que la persona a la que has ajudat quedi satisfeta, és l'experiència més gratificant que es pot tenir. Moltes vegades hem rebut felicitacions de la gent per la nostra actuació". No obstant això, després de fer memòria, l'Agustí ens recorda una anècdota en especial: "Nosaltres, com a GRAE, vam estar al terratrèmol de Turquia. Allà vam aconseguir rescatar a una dona de vint-i-set anys i a la seva

neboda de cinc, que havien estat 4 dies atrapades en un espai tan petit que no podien ni estirar-se. Quan les vam rescatar, recordo amb molta emoció com la noia gran va demanar a qui de nosaltres podia fer un petó". En canvi, el director del GRAE, recorda com a experiència més negativa el dia en que va trobar-se morts a dos companys de treball mentre col·laborava en una recerca. Com qualsevol bomber, aquells que pertanyen al GRAE de Cerdanyola ho tenen molt clar: "La feina de bomber és, a la vegada, tant gratificant i emocionant com dura" ■

José Juan Rodríguez

Malgrat que els fumadors són conscients que fan malbé la seua salut, l'estudi mostra que no actuen de forma que es minimitzen els efectes nocius i poc saludables del consum del tabac. La vida dels fumadors, no només pel fet de ser-ho, sol ser poc saludable.

Els mals hàbits, associats

L'any 1999 es va iniciar un estudi que mirava de relacionar els hàbits alimentaris, l'activitat física i el consum de tabac. Les conclusions mostren l'alta correlació dels mals hàbits i, a més a més, marca diferències entre les facultats.

Montserrat Riba (del servei de restauració), Rosa Maria Raich (del Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social) i Maria Teresa Mora (de l'Àrea de Bromatologia i de Nutrició) són les autores d'aquest estudi que ha evidenciat l'alta correlació entre l'hàbit de fumar i els mals hàbits alimentaris i d'altres relacionats amb la salut. Amb un univers que incloïa aquells estudiants que cursaven assignatures troncales de les llicenciatures de Psicologia i de Veterinària, la mostra va ser de

1.062 enquestes, que van permetre d'obtenir uns resultats significatius.

Més diferències entre facultats que entre sexes

El 27% total dels enquestats fuma habitualment, dels quals, no hi ha una diferència clara entre sexes, però sí entre facultats (sent la de Psicologia la que té un índex de fumadors més alt, d'un 36%). A pesar que l'informe de l'estudi no hi fa esment, caldria tenir en compte que aquestes dues llicenciatures estan molt relacionades amb la salut (en un cas, l'animal i la humana, i en l'altre, amb la salut mental), per la qual cosa no resulten suficientment diferenciades com per poder generalitzar hàbits entre carreres científiques i les de ciències socials o humanitats.

La recerca destaca l'alta correlació entre els hàbits poc saludables com fumar, beure begudes amb gas o cafeïna i fer poca activitat física.

Ara, l'estudi no es limita a constatar això, sinó que a sobre, mostra com els estudiants fumadors tendeixen a consumir més begudes alcohòliques o estimulants (cafè), més salses (quètxup, mostassa) i més refrescos amb gas. No contents amb això, els fumadors són també els estudiants que consumeixen menys quantitat de fruita, de peix blanc, de iogurts i de flams. Quant a l'activitat física, els fumadors tampoc no ixen millor parats: fan exercici algun cop l'any i l'activitat que fan és caminar, mentre que els no fumadors destaquen per fer activitat física amb freqüència (sessions de més de trenta minuts d'exercici tres o quatre vegades a la setmana) ■

Iñaki Garcia

Fins fa poc, els Estudiants que viuen a la Vila Universitària havien de sortir de Bellaterra per poder gaudir de les denominades activitats *extraescolars*.

En l'actualitat, ja no

Jocs i diversió per als residents de la Vila

els cal. L'any passat, el Club de Residents de la Vila Universitària va organitzar algunes activitats amb l'objectiu d'aconseguir que els seus habitants s'aïllessin durant unes hores de la dura tasca d'estudiant. Ara, allò que va començar sent un projecte, ja és tota una realitat.

El Club de Residents neix com a necessitat d'aportar una millora a la qualitat de vida dels habitants de la Vila. Per fer-ho, pretén que tots els estudiants tinguin accés a aquelles activitats lúdiques, culturals i esportives de les que qualsevol persona podria gaudir a les seves poblacions d'origen. El Club de Residents programa activitats de dos tipus: estables i extraordinàries. Aquestes activitats estan subvencionades per la pròpia Vila Universitària, que és qui s'encarrega d'elaborar els diferents pressupostos. A més, s'han establert diferents convenis de

col·laboració amb empreses privades, com Telepizza o Cines Kursaal de Cerdanyola, amb l'objectiu d'oferir un millor servei a uns preus més econòmics.

Els dilluns, més de 40 persones gaudeixen d'un cinefòrum on es projecten pel·lícules amb l'objectiu de provocar un debat

El Club de Residents programa activitats lúdiques i recreatives.

posterior. Els dimarts, per primera vegada, el Club de Residents organitza jocs de rol, una activitat que reuneix unes 35 persones regularment i que està dinamitzada per experts. A hores d'ara, aquestes partides estan desenvolupant-se sobre taula, tot i que està previst fer-les en viu. Els dimecres, unes

ARXIU CAMPUS

■ **Quinze persones participen al taller de tai-txi-txuan que se celebra als matins**

■ **Els jocs de rol, una lliga de futbol i les visites turístiques són les activitats amb més èxit**

quinze persones formen part d'un taller de tai-txi-txuan, que té com a curiositat el seu horari, ja que es porta a terme a les vuit del matí, producte de la bona experiència que aquesta activitat ha tingut a d'altres universitats de països europeus.

Dimecres, aeròbic

El mateix dimecres, tot aquell que li agradi l'aeròbic, podrà gaudir d'ell amb el suport d'una professora especialitzada. Els dijous, dotze parelles assisteixen regularment a les diferents

classes de ball de saló realitzades per professors especialitzats.

Per últim, també tenen lloc diàriament diferents partits de futbol corresponents a la lliga de la Vila, que es disputen al camp de futbol de la Vila Universitària i en la que hi participen equips compostos pels habitants d'aquesta.

Pel que fa referència a les activitats extraordinàries, la Vila Universitària potencia sortides culturals, que possibiliten als seus habitants conèixer diferents llocs de Catalunya i també de la resta d'Espanya.

Una de les activitats consisteix en una visita guiada, adreçada a que

"Hi ha moments en què et canses de viure a la Vila i si no fos per aquestes coses ja hauria marxat", assegura Víctor.

els estudiants d'Erasmus coneguin Barcelona. A més, s'han organitzat visites al País Basc, Andorra, jornades d'esquí, sortides als carnivals de Sitges, i a les Falles Valencianes.

Albert Cusidó, encarregat de gestionar totes les activitats, conjuntament amb els dotze delegats de bloc, va declarar: "Nosaltres no organitzem cap activitat per caprici, sinó que quan apreciem un interès en fer una activitat intentem portar-la a terme. El nostre objectiu principal és aconseguir l'interrelació dels residents. Com que no tenim cap objectiu de lucre, aconseguim sense cap problema matrícules a preu molt baix".

Els residents, satisfets

Els estudiants valoren positivament aquesta iniciativa. En Jordi juga al rol cada dimarts. "M'alegra que després del que s'ha criticat els jocs de rol, se'ns hagi donat l'oportunitat de gaudir d'aquesta activitat. S'han tancat molts llocs especialitzats a Barcelona, i no entenc el perquè. Aconsello a tot aquell que no hi hagi jugat mai que ho provi", comenta en Jordi.

En Víctor és un dels partíceps que la lliga de futbol es porti a terme. Segons ell, aquesta activitat representa "una distracció i un al·licient per quan surts de classe".

Per últim, el Michael, estudiant d'Erasmus, assegura que aquestes activitats l'ajuden a suportar tot un any fora de casa. "Hi ha moments en que et canses de viure a la vila i si no fos per aquestes coses, potser ja hauria marxat", declara.

De cara a la temporada vinent, la Vila Universitària potenciarà activitats de cap de setmana, «amb l'objectiu que aquells que no puguin anar a casa trobin una distracció», assegura l'Albert Cusidó ■

José Juan Rodríguez

Vés al cercador Google i fes la cerca "campus virtual". La llista d'entrades és llarga. I cada dia ho serà més. Així és fàcil comprovar la importància que està adquirint aquesta eina de formació davant la pantalla. La UAB va voler descobrir aviat les seves possibilitats i, des del curs 1996-1997, l'Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent va començar a difondre l'ensenyament bimodal: assistir a classe i comptar amb materials penjats al Campus Virtual. Això ha convertit la UAB en la primera universitat catalana que ha experimentat amb un sistema que no sols es basa en la presència a les aules.

Campus virtual, una docència més flexible

Anar a treballar o la malaltia d'un professor ja no suposen un inconvenient de pes que pugui frenar la marxa normal del curs. Adaptar-se a les necessitats de l'alumne i de l'assignatura és una de les possibilitats que ofereix el sistema bimodal. Aquest sistema permet combinar l'ensenyament a les aules amb la consulta de materials a la xarxa i, fins i tot, cursar assignatures exclusivament des del Campus Virtual. És per aquest motiu que tant alumnes com professors poden gaudir d'una major flexibilitat a l'hora d'ensenyar i d'aprendre.

L'Autònoma disposa d'unes 500 assignatures donades d'alta en el Campus Virtual, procedents de les 14 facultats: una xifra gens menyspreable. Que una assignatura compti amb material o no

en aquest espai, depèn únicament de la decisió del professor i no hi ha límit de documents per penjar-hi. Poden incloure una agenda, la bibliografia, el programa i recursos *on line*, com *links* per consultar altres webs d'interès. De fet el programa i els apunts són els serveis més sol·licitats per professors i alumnes, segons María José Recoder, coordinadora docent de l'Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent (OAID). "El nostre sistema no està pensat per fer docència exclusivament virtual, però compta amb tots els recursos per impartir assignatures només virtualment", afegeix Recoder.

Des de fa algun temps, a més, són els propis professors els qui autopubliquen i actualitzen el contingut. Als primers temps el

Al Campus Virtual s'hi poden trobar assignatures convencionals, màsters i postgraus, cursos d'especialització i estudis compartits amb altres universitats.

procés s'allargava més, ja que després de confeccionar els documents, els professors havien de remetre'ls a l'OAID i els tècnics s'encarregaven de col·locar-los a la xarxa a disposició dels estudiants. Aquest tràmit suposava uns 3 dies d'espera.

Experiències docents

Si bé hi ha una gran quantitat d'assignatures que requereixen la presència a classe, des del Campus Virtual també es realitzen experiències docents exclusivament virtuals: màsters i postgraus, cursos d'especialització, estudis compartits amb altres universitats, i fins i tot una carrera, Geografia en xarxa, s'imparteixen *on line*. L'any 1998, el màster *Escriptura per a televisió*, dirigit pel professor Lorenzo Vilches, del Depar-

JUDIT QUINTANA

són els cursos d'especialització. Diversos col·legis professionals, fundacions i entitats aprofiten aquest tipus de formació. També els reclusos poden gaudir de cursos d'introducció a la informàtica i de preparació per a l'examen d'accés a la universitat per a majors de 25 anys, organitzats conjuntament amb la Direcció General de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació de la Generalitat de Catalunya.

Facilitats per les relacions interuniversitàries

La Universitat Politècnica de Madrid (UPM) ha deixat d'estar tan lluny gràcies al projecte Metacampus. Els estudiants poden completar els seus crèdits estudiant matèries d'aquest centre i, també, de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). I en el marc català, les set universitats públiques catalanes i la UOC han posat en funcionament una experiència pilot, l'Inter-campus, per intercanviar assignatures de lliure elecció.

Amb una comunitat virtual tan àmplia, el servidor actual ha quedat petit. El Vicerectorat de Tecnologies de la Informació i de la Comunicació ha invertit 8 milions de pessetes en un nou servidor que probablement funcionarà a partir del proper semestre. El canvi era necessari si es volien aprofitar els avantatges que ofereixen aquestes tecnologies en el món de la docència universitària.

Però les virtuts d'aquest campus que no forma persones sobre paper sinó a través de monitors no acaben a la xarxa. Pot ser una eina més ecològica que qualsevol dossier imprès i l'extensió del seu ús podria contribuir, amb força, a la disminució del consum de paper a la nostra universitat ■

**Neus Lloveras
Montse Delgado**

tament de Periodisme de la Facultat de Ciències de la Comunicació, va ser el projecte pioner en la docència a distància. Des d'aquell moment, l'OAID i l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada treballen conjuntament per ampliar l'oferta de plataformes virtuals destinades a estudiants titulats. A més, aquestes aules *on line* han obert camins a universitaris sobretot sud-americans que, per la precarietat econòmica dels seus països, no poden assistir a la totalitat del curs. En alguns casos, en tenen prou fent una estada d'un mes i, en d'altres, seguint el màster o postgrau a través de la xarxa ja poden obtenir la titulació. Potser els estudis que atenen virtualment un major espectre de persones i interessos diferents

Poques matèries per 57 titulacions

Pràctiques, problemes, apunts i transparències són alguns dels documents que es poden trobar al Campus Virtual dins el ventall de les 57 titulacions que actualment s'imparteixen a la UAB. Els estudiants, però, coincideixen en afirmar que encara són poques les assignatures donades d'alta. Alguns alumnes de tercer i quart curs assenyalen que només han tingut una o dues matèries penjades al campus virtual. Molt pocs n'han pogut tenir més de quatre o cinc.

El Gaudeamus, Händel, Purcell, Schubert, Haydn i, fins i tot, Simon & Garfunkel són alguns dels autors i obres que el Cor de la UAB ha interpretat en els seus més de 15 anys d'història. El cor de la UAB va començar

El Cor, una tradició clàssicament contemporània

a principis dels 80 per iniciativa d'alguns professors i estudiants, i ara, des de l'any 92 va entrar a formar part de Cultura en Viu. Aquest 2001, el Cor, juntament amb totes les expressions musicals de Cultura en Viu, han creat l'Aula de Música.

Poire Vallvé és el director del Cor, format per unes 30 persones, entre professors, estudiants i membres del PAS. Encara que en el Cor d'aquest curs 2001-02, bona part dels membres són estudiants. Una de les principals raons d'aquesta majoria d'estudiants és que cantar al Cor està recompensat amb tres crèdits de lliure elecció. Assagen dos cops per setmana, els dilluns i els dimecres, això significa 4 hores setmanals de setembre a juny. Alguns estudiants es queixen que haurien de ser 5 crèdits i el mateix director reconeix que "3 crèdits són pocs per les hores que fan. A veure si aconseguim que en donin 5, encara que està obert a tothom i molts repeteixen encara que no necessitin els crèdits".

Els cors de les universitats són formacions poc estables pel fet que el pas de gent nova és constant, cada any es renova i el cor de la UAB no n'és una excepció. Aquest curs, dels trenta membres, una vintena són nous.

A examen

Aquest és un dels principals inconvenients, tal i com explica Vallvé: "S'ha de formar l'instrument contínuament: amb tantes incorporacions, l'instrument no acaba de sonar fins al cap de 2 o 3 mesos. Aquest curs és ara, a final d'any, amb el Concert de Nadal que l'instrument comença a sonar". A més, les èpoques d'exàmens, les vagues i les pràctiques no hi juguen a favor.

La finalitat d'un cor és posar-se

Un dels problemes més greus és que cada any es renoven els seus membres, amb la qual cosa s'ha de treballar sense descans perquè el resultat final sigui l'esperat.

a prova davant del públic. El Cor de la UAB realitza diferents concerts al llarg de l'any. Al Teatre de la UAB es programa cada any el concert de Nadal i el de comiat de curs, al juny. El concert d'aquest Nadal ha estat el primer amb Poire Vallvé com a director i han interpretat cançons populars de llocs com Finlàndia, Brasil i Israel i, juntament amb l'orquestra, han posat en escena dues peces del barroc anglès de Purcell y Händel.

A més, el Cor de la UAB interpreta el Gaudeamus en els actes acadèmics i participa a l'abril en la trobada de cors universitaris de Barcelona. En aquesta trobada es reuneixen els cors de la UB, de la Facultat de Ciències de l'Educació de la mateixa universitat, de la UPF,

GLADYS CUÉLLAR

■ **Aquest any, Schubert serà el protagonista del recital de comiat del curs al juny**

■ **Hi ha una majoria d'estudiants perquè cantar al Cor està recompensat amb tres crèdits de lliure elecció**

la Ramon Llull i el Cor de la UAB, i interpreten la missa alemanya de Schubert. Aquest any, Schubert també serà el protagonista del recital de comiat del curs al juny perquè el calendari acadèmic no permet preparar un nou recital.

La interpretació no s'assembla a la d'uns principiants ja que la majoria dels membres del Cor són estudiants d'educació musical o han estudiat música prèviament, com ara David, de Ciències de la Comunicació. "Em faltaven tres crèdits per acabar i des de sempre he estudiat música i m'agrada el cor, així que em vaig apuntar", assegura.

L'Aula de música

El Cor de la UAB aquest any s'ha integrat dins l'Aula de

Professors, PAS i estudiants, tots a una, participen en el cor que representa una vessant més de l'activitat cultural del campus.

Música, que aglutina l'orquestra, el Cor, els cursos de guitarra, i totes les expressions musicals que formaven part separatament de Cultura en Viu.

El mateix Poire Vallvé n'és el director artístic i explica que "el projecte neix amb l'objectiu d'equiparar-se a les aules de teatre o de dansa que ja existeixen dins de la programació cultural de la UAB i, d'aquesta manera, donar una estructura a l'expressió musical que pugui generar cursos, seminaris o tallers".

Els primers projectes de l'Aula sembla que es posaran en marxa cap al març, i passen per crear un taller de *gospel* que agruparia bona part del Cor però que estarà obert a tothom, a més, d'augmentar els grups de música de cambra i crear una orquestra de

vent que, amb la de corda que ja existeix, permetrà d'oferir recitals més complets.

Però per incentivar la participació, més enllà de l'afició per la música, aquests nous projectes aniran acompanyats dels seus respectius crèdits de lliure elecció. A llarg termini, l'Aula de Música vol augmentar els seus espais per oferir més oferta musical, ja que ara per ara, els tallers i els cursos de música moderna estan complets.

El món cultural de l'Autònoma es mou i creix, les agrupacions actuals es consoliden i van donant forma a un projecte encara per madurar, El Centre de les Arts, que amb una oferta molt més àmplia i professionalitzada espera anar més enllà de la lliure elecció ■

■ AGENDA

PREMIS

■ **Concurs de narrativa eròtica.** L'Aula de Literatura de la UAB estableix el termini del 23 d'octubre al 22 de març per a presentar les obres.

Més informació:

Aula de Literatura de la UAB
935812756

■ **Premi "Conde de Cartagena" a un estudi inèdit, històric o crític sobre literatura espanyola.** El premi està convocat per la Real Acadèmia Espanyola i el termini de presentació és fins al 15 de març de 2002.

Més informació:

Oficina d'Investigació i de Transferència de Tecnologia
93 581 20 26

■ **XIV Premis a la Investigació sobre Comunicació de Masses.** Un premi de recerca de tema obert sobre qualsevol aspecte de la comunicació de masses i un premi específic de recerca sobre l'audiovisual referits al tema "La indústria de l'audiovisual davant la digitalització". El premi el convoca el Consell de l'Audiovisual de Catalunya i el termini de presentació és fins al 15 de març de 2002.

Més informació:

DOGC 3511 de 12/11/2001

BEQUES

■ **Beques per a realitzar estudis de màster i de postgrau sobre la integració europea en centres universitaris especialitzats dels estats membres de la UE per al curs 2002-03.** Aquesta beca la convoca el Patronat Català Pro Europa. Termini de presentació és fins l'11 de gener de 2002.

Més informació:

DOGC 3503 del 30/10/2001

CURSOS

■ **Curs monogràfic d'interpretació per a ballarins.** El curs es realitzarà de l'11 al 15 de març de 2002, els dilluns i dijous de 3 a 5 al SAF amb la professora Carla Cebrià. Preu: 30'05 euros. Inscripcions: dues setmanes abans de l'inici del curs al SAF.

■ **Curs de dramaturgia i d'escriptura teatral.** Organitzat per l'Aula de Teatre del 12 de març al 9 de maig de 2002, els dimarts i dijous de 4 a 6. Preu: 90'15 euros. Inscripcions: del 18 de febrer al 8 de març a Cultura en Viu.

Més informació:

Cultura en Viu
935812756

■ **Curs "Pensar el cinema: noves teories per a un cinema nou".** Curs previst per al segon semestre.

Més informació:

93 581 27 56

EXPOSICIONS

■ **Mostra de vídeo-art.**

Les noves tecnologies aplicades a l'art contemporani. L'Espai d'Art b5-125 prepara per al segon semestre aquesta mostra d'art i de tecnologia.

Més informació:

Espai b5-125
935812756

■ **Big Time USA.** El Centre Cívic de Can Basté exposa fotografies de Lisa Pram, autora seleccionada al 5è Fòrum Fotogràfic Can Basté. Del 13 de desembre al 19 de gener al Passeig Fabra i Puig, 274.

Més informació:

93 420 66 51

■ **Mirar al Sol.** El Centre Cívic de Can Basté exposa fotografies de Ramon Casanova. Del 13 de desembre al 19 de gener al Passeig Fabra i Puig, 274.

Més informació:

934206651

L'ÚLTIMA COLUMNA

CARTES

"Crec que el reportatge sobre el tabac aparegut a l'últim número d'El Campus és una visió molt parcial a favor d'aquells que consumeixen tabac. No hi he llegit cap opinió sobre els drets dels no fumadors (...) Ara, dins dels edificis, a mi mai no m'han respectat com a no fumador: què esperen ara els fumadors? Compassió?"

Jorge Garcia-Pardo
(Facultat de Dret)

Amics de la UAB

Un nexa amb l'Autònoma,
un nexa amb la societat.

Forma'n part!

Serveis del campus: biblioteques, idiomes, SAF.

Serveis exclusius: avantatges i descomptes culturals, contacte amb empreses, informació per als empresaris, plataforma de relació.

■ José Sánchez Ardid
Cambrer al bar de Lletres

GLADYS CUÉLLAR

Vint anys fent de **cambrer**

José Sánchez Ardid, Jose pels amics, treballa de cambrer a l'Autònoma des de l'any 81. Primer al Rectorat, després al bar d'Econòmiques i ara al de Lletres. Va venir a treballar quan va acabar la mili perquè el seu germà, que també hi treballava, li va dir que necessitaven gent. Amb 21 anys va començar venent els tiquets i de mica en mica va anar canviant de lloc. En Jose s'ho passava bé a la Universitat perquè és un home afable i simpàtic i perquè "abans es feia més vida al campus. A Medicina cada dijous hi havia festa, i la gent després de les classes es quedava a sopar i a fer la copa. Abans es podien vendre licors. Ara, les festes es fan a Barcelona i la gent ja no es queda aquí, es fa menys vida al campus". Segons el Jose, els estudiants no són tan oberts, potser "perquè els aprenen més i també perquè abans hi havia menys gent: ara som més de 50.000. I també suposo que té a veure amb l'edat, ja que ara ja sóc com ells".

Els primers anys de treballar aquí va conèixer molts estudiants amb qui sortia de marxa. "Agafàvem el 127 i ens n'anàvem tots a Studio 54, tenies més relació amb ells." Ara el Jose surt amb els bidells o els companys de feina perquè encara que hi ha gent que havia conegut quan eren estudiants i que encara són a l'Autònoma "ara són professors. Abans era 'el Toni' i ara ha de ser 'el senyor Antoni'". Això el molesta una mica però ho acaba assumint perquè diu que "no s'ha de demanar a qui abans va demanar ni servir a qui abans va servir". Ara serveix als fills d'aquells que anaven de marxa amb ell.

Diferències entre els bars

Estar a Econòmiques li agradava molt, hi havia molt moviment perquè era un lloc de pas, a la Plaça Cívica ja no és el mateix perquè "no és un bar de facultat, és diferent." A Lletres també s'ho passa bé perquè "és on comencen totes les mogudes. Avui han vingut amb la seva

Una de les coses que més sorprén a José és el canvi en l'actitud d'algunes persones que abans eren estudiants i ara són professors.

música i les seves coses per això de la LOU. Un vestit d'Aznar, l'altre ha pujat a la barra... és un altre món". De totes maneres li sap greu que es faci vaga perquè llavors no tenen feina, ells viuen dels estudiants i quan hi ha vaga no n'hi ha d'estudiants i "sense estudiants la universitat no és res".

El Jose se sent treballador de l'Autònoma per molt que el servei estigui subcontractat, i està molt content que alguns dels rectors també ho hagin vist així. Diu que només els falta portar també el logo de l'Autònoma, com el personal d'administració i serveis. Segons ell, "nosaltres també formem part de la família de l'UAB". De fet, la seva dona també treballa al bar de Lletres i el seu fill de sis anys ve a l'escola aquí. A la universitat ha fet molts i bons amics i s'ha enriquit com a persona i, el més important: a pesar de treballar a l'hostaleria, té els caps de setmana lliures, cosa que "és increïble!" ■

Maite Uró

**Escola de Doctorat i
de Formació Contínuada**

Universitat Autònoma de Barcelona

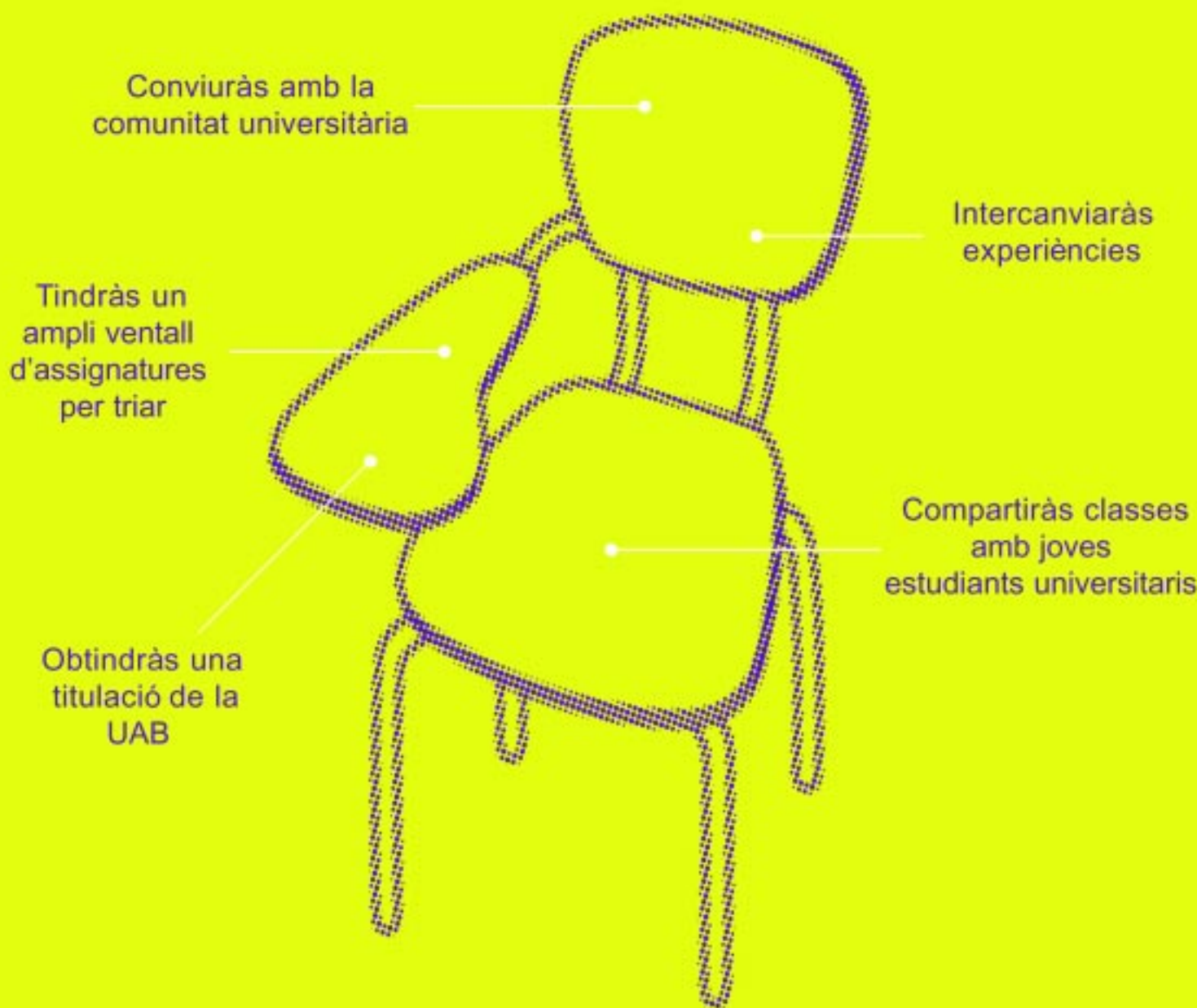
Amb la col·laboració de:

MINISTERIO
DE TRABAJO
Y ASUNTOS SOCIALES

SECRETARÍA GENERAL
DE ASUNTOS
SOCIALES

INSTITUTO DE
MIGRACIONES Y
SERVICIOS SOCIALES

UNIVERSITAT A L'ABAST

Programa adreçat a persones
majors de 55 anys
amb inquietuts per aprendre i
que volen ampliar els seus
coneixements i comprendre
millor l'evolució de la societat.

**MATRÍCULA
OBERTA EL
GENER 2002**

TRUCA'NS!

93 581 34 41